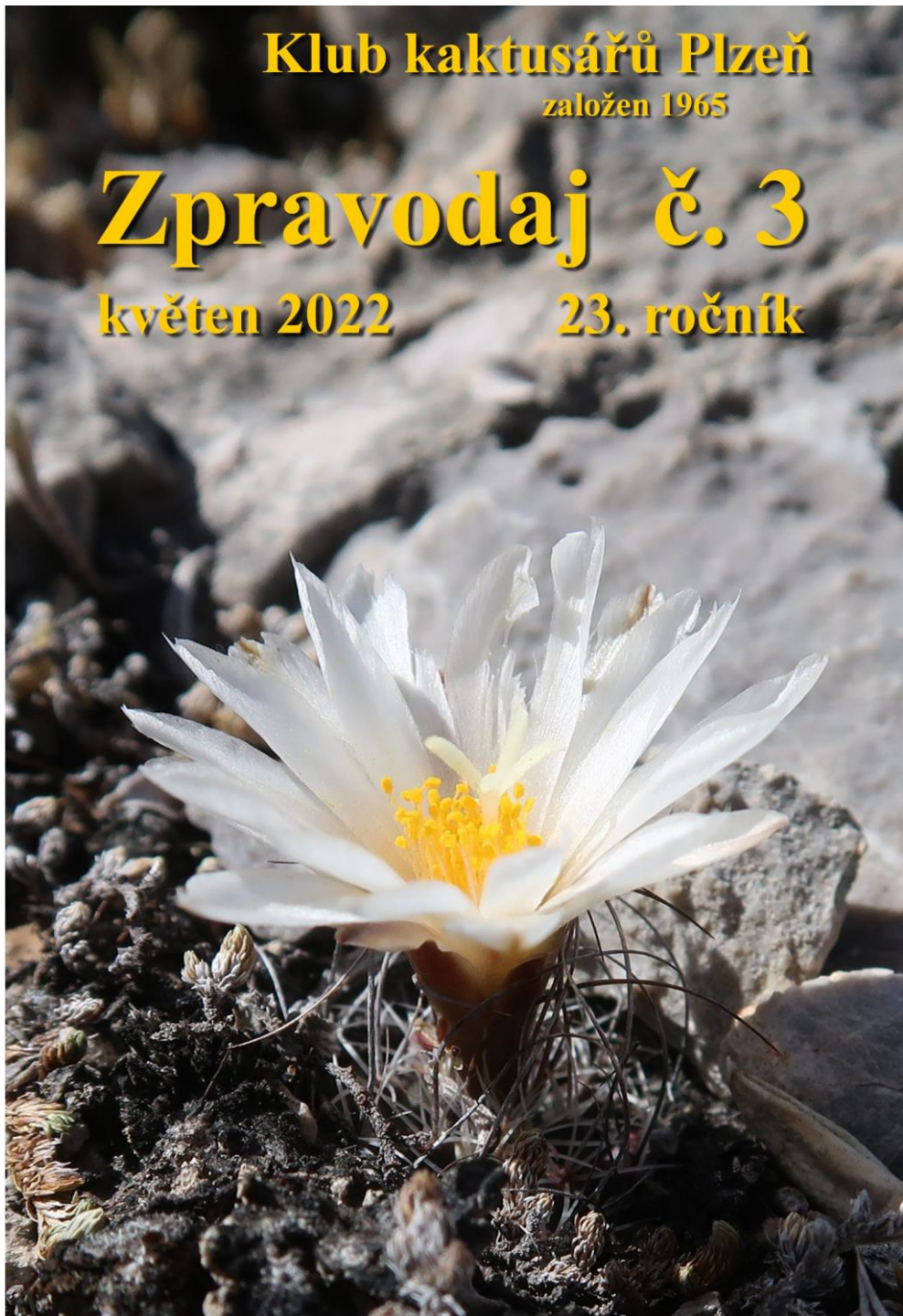

Klub kaktusářů Plzeň
založen 1965

Zpravodaj č. 3

květen 2022

23. ročník

Vážení přátelé,

jsme moc rádi, že letos můžeme opět uspořádat plzeňskou výstavu v plném rozsahu. To, že výstava bude, má totiž mnohem širší význam. Nejde pouze o to prezentovat naše výpěstky nebo prodat nějaké rostliny. Primárně nejde ani o získání prostředků pro fungování klubu, i když je to pro nás důležité. Ale jde hlavně o navázání kontaktu s veřejností, oslovení lidí, kterým se kaktusy a sukulenty líbí. Třeba se podaří zasít semínko opravdového zájmu o tyto exotické rostliny v naději, že se někdo z návštěvníků výstavy přihlásí do našeho klubu a přispěje k rozvoji naší společné záliby.

Každý z vás může úspěšnost naší výstavy ovlivnit. Stačí pomoci dle vašich možností. Přivezt výstavní rostliny, pomoci se stavbou, zajistit služby. Pomoci můžete také s propagací nebo jen radou, nápadem, co vylepšit. Věříme, že se zapojíte v hojném počtu a naši stěžejní klubovou akci maximálně podpoříte, protože s výstavou jsme schopni žít a jako klub se v budoucnu rozvíjet, ale bez výstavy můžeme jen přežít.

výbor Klubu kaktusářů Plzeň

1/ Program členských schůzí

měsíc	přednáška	tombola	nedělní návštěva
květen 2022	L. Kanca - Naposledy v Mexiku (film)	P. Kuták	P. Kuták
červen 2022	P. Kuták - Vzpomínky na Chile	J. Vinař	M. Kůrka
září 2022	v jednání	klubová	Kolokvium

2/ Nedělní návštěvy

V neděli po květnové schůzi, tj. 15. 5. navštívíme od 10 h sbírku Petra Kutáka v Plzni, Bendova 7. Dlouho jsme u Petra nebyli, kytičky mu povyrostly, a když budeme mít trochu štěstí, trefíme se do prvního kvetení.

V červnu nebude návštěva bezprostředně po schůzi, jelikož se koná výstava, ale až o týden později, tedy 19. 6. navštívíme od 10 h Milana Kůrku na Bílé Hoře, Nad Prieorem 17. V červnu Milanovi obvykle ve velkém kvetou echinocereusy a to je pak zážitek. Snad budeme mít štěstí.

3/ Společenská kronika

Letošní léto bude asi plné oslav, protože hned několik našich členů oslaví své kulaté narozeniny.

V květnu to bude **Petr Kras** (50), **Jan Kopečný** (70), a také náš dlouholetý člen a nestor našeho klubu **Oldřich Mudra** (80), ani se nám nechtělo věřit, že to číslo je správné.

V červnu pak jistě oslaví své výročí **Zdeněk Hurt** (60), v srpnu **Jindřich Dušek** (75) a **Pavel Pítule** (60).

Všem oslavencům ze srdce blahopřejeme, přejeme pevné zdraví, pohodu a radost nejen ze svých oblíbených rostlin.

4/ Doplnění výboru Klubu kaktusářů Plzeň

Na výroční členské schůzi byl v doplňkové volbě zvolen za člena výboru Milan Kůrka. Výbor tedy funguje ve složení: Milan Kůrka, Jan Jíška, Jirí Konstantinovič, Jirí Vinař, Luboš Kanca, Petr Kuták, Karel Sladký a Jirí Musil.

5/ Výstava Klubu kaktusářů Plzeň

Jak již bylo oznámeno, plzeňská výstava se bude letos konat v termínu **od 11. do 15. června** na našem oblíbeném místě U Zvonu, a to po třech letech opět v rámci historického vikendu. Je tedy předpoklad, že výstava proběhne ke všeobecné spokojenosti. Akce je to ale velice náročná jak organizačně, tak fyzicky. Ano, stárneme a mladých zdatných členů moc nepřibývá, ale pevně věříme, že to zvládneme, pokud se zapojíme v dostatečném počtu.

Chtěli bychom vás tedy touto cestou požádat, abyste výstavu maximálně podpořili, a to samozřejmě dle svých možností.

Zde je základní časový rámeček výstavy:

Stavba foliáku: pátek 10. 6. od 16:45 na místě U Zvonu.

Svoz kytěk na výstavu je možný od pátku 21:00 do soboty 7:00.

Ukončení výstavy: středa 15. 6. v 17:00.

Prosíme, počítejte všichni s pomocí při likvidaci výstavy. I malá pomoc je vítána, je potřeba nejen rozebrat a naložit foliák, ale také poklidit stoly, posbírat odpadky apod. A na to není třeba velké fyzické zdatnosti, jen trochu času navíc.

6/ Zájezd Klubu kaktusářů Plzeň

Klubový zájezd se koná ve dnech **28. - 29. května 2022**. Cena zájezdu je stanovena na 900 Kč, cca 2/3 činí náklady na dopravu a 1/3 na ubytování. V sobotu navštívíme sbírky některých našich členů směrem na západ od Plzně (Martin Halada, Petr Špaček, Václav Adámek, Josef Kraus), v neděli pak sbírky na Sokolovsku, kde jsme již dlouho nebyli. Mimochodem Sokolovský klub je jeden z mála v republice, který se významně rozvíjí a roste jeho členská základna a ruku v ruce vznikají i nové sbírky. Je to díky aktivní práci předsedy klubu pana Miroslava Valachoviče, který nám i osobně pomohl zajistit nedělní program, za což mu upřímně děkujeme.

Odjezd je tentokrát v milosrdnou hodinu a to v 8:00 z parkoviště od Bohemky, návrat v neděli nejpozději cca ve 20:00.

7/ Plzeňské kaktusářské kolokvium

Také letos chystáme tradiční sympozium, které se bude konat **10. září 2022** od 9 hodin v místě našich členských schůzí v kulturním domě JAS. Opět bude zaměřené na praktické pěstitelské zkušenosti a možná se povede i jedno velké překvapení, ale to ještě ukáže čas. Program bude zveřejněn v průběhu prázdnin na našich webových stránkách. Jsme potěšeni, že si do Plzně nachází cestu stále více přátel z celé republiky. Jsme potěšeni, že tito zůstávají na přednášky a nemizí ihned po burze. Jsme potěšeni, že odjíždějí spokojeni a že se do Plzně rádi vrací. A budeme potěšeni, pokud si uděláte čas na Kolokvium také vy, naši členové. Vězte, že tato akce nemá obdoby nejen u nás. A je to doma!

8/ Zpráva o činnosti Klubu kaktusářů Plzeň za rok 2021

Vážení přátelé, předkládám vám zprávu o činnosti za uplynulý rok, který byl již 56. rokem nepřetržitého fungování našeho klubu. Rokem opět ovlivněným pokračující pandemií, což mělo výrazný dopad na chod našeho klubu zejména pak v jeho první polovině. Náš klub měl ke 31. 12. 2021 celkem 112 členů, což je o 12 členů méně než v roce 2020, 1 nový člen se přihlásil, 1 člen zemřel a 9 členům propadlo členství z důvodu nezaplacení členských příspěvků v roce 2021.

Oproti oficiálnímu stavu ke stejnému datu roku 2020 se však snížila základna pouze o 2 členy. Důvodem je to, že někteří členové, kteří v předchozím roce nezaplátili členské příspěvky a přestali být tedy oficiálně našimi členy, v průběhu loňského roku příspěvky zpětně doplatili a své členství obnovili. Vzhledem k tomu, že je pravděpodobné, že se tak stane u části z nich i letos, lze konstatovat, že naše členská základna je dlouhodobě stabilní.

Pravidelné členské schůze se konaly pouze od června do prosince, v období leden až květen jsme pro členy zajistili náhradní on-line přednášky. Prezenčně přednášeli: P. Kuták, P. Peregrin, V. Myšák, L. Berka a J. Musil, on-line S. Stuchlík, P. Tůma, P. Antálek, J. Vonráček a L. Loose.

Klubovou činnost jsme naplno obnovili až od června, kdy se také konala odložená výroční členská schůze. Schůze byla opět po 3 letech volební a byl zvolen výbor ve složení Jiří Musil, Petr Kuták, Luboš Kanca, Karel Sladký, Jiří Vinař, Jiří Konstantinovič a Jan Jiška.

Ve dnech 5. - 7. 6. jsme po uvolnění epidemiologických opatření narychlo zorganizovali výstavu. Vystavovalo 22 členů a aktivně se zapojilo 38 členů spolku. Druhý červencový víkend jsme pak opět díky našim členům z Klatov a okolí mohli zorganizovat ještě malou výstavu během Klatovské pouti. Součástí výstavy byla opět i oblíbená akce pro děti „Namaluj kaktus, dostaneš kaktus“.

Poslední srpnový víkend náš klub uspořádal mezinárodní setkání pěstitelů notokaktusů, zastřešené celosvětovou organizací Internoto a českou Notosekcí. Akce se konala v České republice po dlouhých 25 letech. Přijelo přes 50 návštěvníků, přednášeli pánové E. Etlztorfer (Rakousko), W. Prauser (Německo - předseda Internoto), W. Gemmrich (Německo) a čeští zástupci S. Stuchlík, J. Vích a K. Sladký. V sobotu dopoledne proběhla i oficiální výroční schůze obou organizací a v neděli návštěva plzeňských sbírek. Dle kladného ohlasu se zdá, že akce proběhla ke všeobecné spokojenosti.

Vrcholnou akcí minulého roku bylo opět Plzeňské kaktusářské kolokvium. Symposium se konalo v sobotu 11. září a jednalo se již o 22. ročník. Převažovalo téma o kaktusářských stavbách doplněné dalšími pěstitelskými podněty. Děkujeme všem, kteří pomohli s organizací a s příspěvky, jakož i všem návštěvníkům, kterých nakonec přijelo přes 100, což je v dnešní době veliký úspěch.

Během podzimu se podařilo zorganizovat akci semen, semena dodalo 8 členů.

Nadále jsme pokračovali ve správě našich webových stránek a koordinaci diskuzního fóra. Velké díky patří Petrovi Krasovi za IT podporu webu.

Distribuci časopisů Kaktusy a Cactaceae a nově i našeho klubového Zpravodaje obětavě zajišťoval v době, kdy to bylo možné, Jiří Erhard.

Luboš Kanca, redaktor našeho Zpravodaje, zajistil, že Zpravodaj vyšel pětkrát za rok v plánovaných termínech. Bylo to naše hlavní pojítka v době, kdy jsme se nemohli scházet. Vzhledem k omezením se ke členům dostal většinou nejprve v elektronické podobě, jeho tištěnou podobu si pak mohli všichni členové zpětně vyzvednout na členských schůzích u klubového distributora.

Velký dík patří Karlovi Sladkému, který se i nadále staral o řádné vedení všech dokladů a jejich zaúčtování tak, aby bylo vše v souladu s požadavky oficiálního auditu. S výsledky hospodaření budete seznámeni v samostatné zprávě.

Na řádný chod klubu pak opět po celý rok bedlivě dohlížela revizní komise ve složení Alena Berková, Jana Černá a Marika Looseová. Se svou zprávou nás seznámí její předsedkyně v samostatné zprávě.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem členům, kteří v rámci svých možností přispěli k tomu, že se podařilo v této obtížné době zrealizovat většinu z plánu činnosti roku 2021.

Jiří Musil, předseda Klubu kaktusářů Plzeň, z.s.

Turbinicarpus graminispinus, jak jsem ho poznal

(k fotografiím na titulní a zadní straně Zpravodaje, foto P. Kuták, J. Musil, J. Vinař)

Turbinicarpusy právem patří mezi rostliny, kterým kaktusáři fandí. Mají pro nás poměrně dost dobrých vlastností, pro něž si je ceníme, a na mne vždy působily takovým trochu magickým kouzlem. Jejich drobná, jen několik málo centimetrů velká tělíčka nezaberou mnoho místa, a i kaktusář, který nedisponuje příliš velkým pěstebním prostorem, si může pořídit kolekci, ze které je možné se těšit od jara do podzimu, byť by to mělo být třeba jen na parapetu okna, situovaného žádoucím, nejlépe jihovýchodním směrem. Květy se na nich objevují brzy zjara a většina rostlin pak neúnavně produkuje další květy až do podzimu. Barevná škála je poměrně pestrá. Od bílé, přes žlutou, růžovou až po červené květy, často se středovým proučkem – radost pohledět.

Není proto divu, že pokud se podaří v přírodě najít dosud neobjevenou novinku uvedeného rodu, nastane mezi nadšenými kaktusáři cosi, co by se dalo nazvat popraskem. Asi si všichni pamatujeme na tanečky, které vyvolal nález *Turbinicarpus alonsoi*. Tady se vložily do diskuze i úřady a byly jisté snahy, dalo by se říci až ke kriminalizování nejen nálezců, ale i pěstitelů těchto rostlin.

Posledním nálezem byla nenápadná, miniaturní rostlinka *Turbinicarpus graminispinus*, kterou objevili v roce 2008 čeští kaktusáři Vojta Myšák a Zdeněk Jiruše ve státě Tamaulipas poblíž vesničky San José del Lano.

Je paradoxem, že i polští kaktusáři vedení G. Matuszewskim, měli o nějaký rok později stejnou kliku a maličký kaktus našli také. Na stejném místě. Pro mne osobně je velkým potěšením, že nevznikl žádný problém o prioritu a obě skupiny se dohodly na společném popisu, který byl v roce 2011 uveřejněn v britském časopise *Cactus World* jako *Turbinicarpus graminispinus* Matusz., Myšák & Jiruše.

naleziště *Turbinicarpus graminispinus*

miska s rostlinami Turbinicarpus graminispinus - poupata

miska s rostlinami Turbinicarpus graminispinus - květy

Rád se s vámi podělím o zkušenosti, které zatím s touto rostlinkou mám. V roce 2015 jsem poprvé tento miniaturní turbiňáček měl možnost vysévat. Dostal jsem od Slávy Bendy asi 20 semenek, která on sebral ve své sbírce z roubovaných rostlin. Původ byl z Třemošné od Míly Hájka. Vysel jsem je až v polovině února, který byl tenkrát mimořádně teplý, a to přímo do misky, bez jakéhokoli dalšího opatření. Ve skleníku. Dalo by se tedy říci... přímo barbarsky. Klíčivost nebyla kdovíjaká, ale sedm rostlinek jsem v misce měl a jen jsem pozoroval, jak se vyvíjejí. Nepřišlo mi, že by bylo nutno malé kytičky pikýrovat, do podzimu docela slušně narostly. Měly malé trníky, které pohříchu ještě ničím nepřipomínaly chomáček trávy, v misce nebyly téměř vidět, ale zdárně přečkaly zimu ve skleníku společně s ostatními kaktusy. Taky se vám stává, že když se s nějakým výsevem kdovíjak pářete a děláte mu pomyslení, tak on se vám nakonec odmění odchodem do věčných lovišť? A naopak, říkáte si, tady jsem to trošku ošidil, měl jsem tomu dát víc, jsem lajdák... a semenáčky jsou jako fik. Trošku je to jako s tím sedlákem a bramborami.

Příští rok jsem měl vidět graminispinusy v přírodě. To jsem se teda na ně těšil. Byla to má druhá cesta za kaktusy, ale první do Mexika. Měli jsme za sebou už tři čtvrtiny cesty, před sebou ještě týden přírodního kaktusářství. Pohybovali jsme se ze státu Nuevo León jižně do Tamaulipasu. Někde jsme tu hranici asi překročili, ale to si nevšimnete. Věděli jsme, že tam někde je vesnička San José del Llano, ale nehleďte ji. Strýček Google zná mnoho vesniček San José. V Mexiku jich je několik v různých Mexických státech, dokonce i mimo Mexiko, ale tu pravou nezná. Ani nevím, jestli jsme tu vesnici minuli, myslím, že ne. Jeli jsme takovou cestou, uzoučkou, no na tamní poměry dost dobrou, a spíš vyhlíželi příhodný terén, ve kterém by graminispinusy měli růst. Měli jsme nějaké údaje, někde jsme zastavili, hledali, ale bezúspěšně. Zatím. Rostly tam *Thelocactus conothelos* a *Thelocactus tulensis*, nějaké mamilárie, *Neoloydia conoidea*, a... nic. Museli jsme popojet. Snad kilometr, dva. Výsadek a hledáme na bílých plotnách. Ve spárách. A za chvíli úspěch. Našel se první a pak už je to snazší, oči si zvyknou a po chvíli už jsem schopen rozeznat chomáček trávy od chomáčku, který se jako tráva jen tváří. Jsou tady. Nacházíme jich docela dost. Jen se dívám, jak mohl někdo takovou maskovanou miniaturu najít, když ani nevěděl, že existuje. Nacházíme i nějaké kvetoucí rostlinky. Nebo se plētu?

Byli jsme tam ještě jednou v roce 2020. A to bylo jaro. Trošku mi to splývá. Lokalita je přesně podle mého gusta. Auto stojí trošku stranou na cestě, dalo by se hovořit o skoro rovině, a nesápete se do žádného krpálu. Sice lezete po kolenou, ale to jde. A když chcete fotit? No to je nejlepší si lehnout. Jdu si na chvíli narovnat záda na cestu, když ke svému překvapení najednou slyším hudbu. Tady? Kde nikdo a nic nikde není? No ale má tu být poblíž vesnička, tak snad...á, už to vidím. Oslík sem nese po cestě bodrého, tělnatého Mexičana. Oslík nese nejenom jeho, ale taky spoustu nějaké bagáže nebo spíš haraburdí přidělaného bůhvíjak k sedlu. Vzadu přidátované tranzistorové rádio. Toť zdroj oné hudby. Naštěstí ho vypnul. Celé to na mě působí poněkud kuriozním dojmem. Nohy má sotva deset centimetrů nad terémem hubu od ucha a dává se s námi do řeči. Se mnou a s Karlem. Ještě, že Karel ví, že jsem zřetelně a nahlas. Brzy pochopíme, že všechno je „bueno“ a taky že by bodlo něco k jídlu. Jsem dobrák od kostí, a tak mu dávám tatranku. Je velmi spokojen a odjíždí hned po zapnutí rádia. Hudba pomalu tichne se vzdalujícím se jezdcem.

Mých sedm graminispinusů ve skleníku zatím docela zdárně vegetovalo a dočkal jsem se taky prvních květů. Vždycky když mám novou kytku, a na ní se objeví první, panenský květ, tak...no nevím, taky znáte asi ten pocit. Trošku jsem zašmrdlal štětečkem a na podzim jsem sebral docela dost semenek. Říká se, a já ani nevím, jestli je to pravda, že ty první květy na mladých kaktusech by se neměly sprašovat. Aby prý se nevysilovaly. Já na to nedbal, byl jsem rád, že byla semínka a taky že jsem je 1. listopadu 2018 vysel. Pod zářivkami. Tentokrát jsem si s nimi dal práci. Pěkně vyklíčily, nic nepadalo, plíseň nebyla. V únoru jsem pikýroval. Byla jich poměrně slušná porce. Já už nevím přesně, jaké bylo to jaro 2019, ale vím jistě, že jsem druhou miskou s graminákama (už jsme byli staří známí, tak jsem si s nimi tykal) přesouval vždycky na nějaké lepší, výhodnější

místo. Vzhledem k počasí se mi v květnu, poměrně studeném květnu, jevílo jako nejlepší flek moje nohaté pařeniště u skleníku. Už tam byly pár dní, když jsem musel na víkend odjet. Víkend se fakt vydařil. Oteplilo se, sluníčko svítilo. Bylo to fajn. Jenže pařeniště nikdo neotevřel. Taky neměl kdo. A víte, že se ostatním kytkám to počasí líbilo? Jen graminispinusy to odnesly. To že jsem se nimi pihňal, anebo mě kaktusářský pánbůh potrestal za ty panenské květy. Nebo za moji blbost. Ted' fakt nevím. Už mám ale vyseté další generace, nějaká semínka jsem měl už v nabídce, tak snad nějaké kytičky budou. Ono je to jako s ostatními kaktusy. Napřed nejsou a po pár letech se s nimi setkáváte pořád častěji. A je to tak dobře.

Jirka Vinař

Pěstování kaktusů „pod širákem“

Asi všichni znáte výraz „spaní pod širákem“, tedy pod volným nebem bez použití stanu nebo přístřešku. Tento způsob nocování je většinou podmíněn bezdešťovým počasím, protože voda padající z nebe dost zneprjemňuje přespávání, ale zážitek koukat před usnutím na nebe plné hvězd, kdy nad vámi co chvíli přelétne sova nebo netopýr je úchvatný. Rád spím pod širákem, hlavně při cestách za kaktusy v přírodě.

Ani kaktusům přemíra deště nevyhovuje. V našich klimatických podmínkách musíme tedy většinu sukulentních rostlin pocházejících z aridních oblastí, a tedy i kaktusů z důvodu častých děletrvajících srážek pěstovat ve sklenicích a pod různými přístřešky, ale přesto existují druhy sukulentů, které při dodržení určitých podmínek můžeme ponechat „pod širákem“.

Asi nejčastěji volně pěstovanými sukulentními rostlinami u nás jsou agáve, juky a některé pryšce (např. *Euphorbia balsamifera*), které bez problémů snáší venkovní umístění. Najde se však i několik druhů nebo celých rodů kaktusů, které můžeme nechat bez problému dočasně nebo trvale na dešti, samozřejmě jen v bezmrazém období. Dokonce pak tyto drsně pěstované rostliny jsou lépe vytrněné, kompaktnější a vzhledem se blíží rostlinám v přírodě. Sice postrádají vatu, ale pokožka získá pěknou patinu.

Asi nejotužilejší jsou některé druhy zimovzdomných opuncí. Ty můžeme ponechat venku bez přístřešku celoročně. Dokonce to na určitém stanovišti vydrží i některé zimovzdomné echinocereusy.

Pro pěstování kaktusů pod širým nebem se hodí spíše druhy větší s bujnějším otrněním a s temenem zakrytým vatou, která zabraňuje zatékání vody do vegetačního středu. Dobře snáší letní venkovní umístění třeba *Echinocactus grusonii*. Hustotou a délkou otrnění volně pěstovaných rostlin se nevyrovná žádná skleníková kytky. Další rostlina, která u mě na střeše dobře snáší letní venkovní kulturu je *Echinocereus stramineus*. Krásně vypadá, tělo není pod křídově bílými trny vidět, ale nekvete.

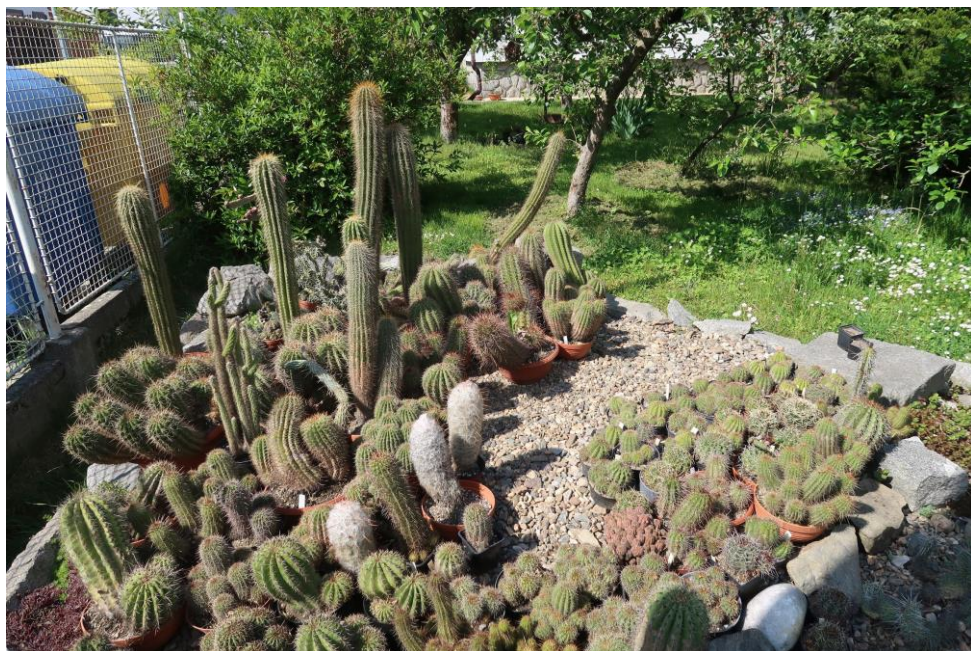
Velmi vhodná skupina kaktusů pro pěstování pod širým nebem jsou jihoamerické trichocereusy. Tyto rostliny v přírodě rostou většinou v oblastech s nižší nadmořskou výškou, kde je více srážek. Venku můžeme nechat i vysokohorský *Trichocereus pasacana*, popřípadě některé horské cereusy, např. oreocereusy, *Cleistocactus strausii* a podobně. Ve sbírkách jsem viděl pod širákem pěkné lobivie, soehrensie, ale i fosuláky. U Vojty Myšáka jsem na střeše obdivoval moc pěkné lofofory, které vypadaly jako importní.

Nevhodné pro pěstování pod širým nebem považují astrophyta, malé mexické raritky (turbiňáky, aztékie, epithelanty, gymnocactusy, malé mamilárky), teplomilné melokaktusy a diskokaktusy. Noťáky a parodie jsem venku nezkoušel, ale myslím si, že by jim to také prospělo. Teláky, koryfanty a gymná u mě venku moc nerostly, ale záleží na proudění vzduchu a jiných specifikách různých stanovišť. Asi by šlo experimentovat.

Trichocereus strigosus pěstovaný před domem u Jany Černé pěkně vytrňuje a každoročně kvete

kolekce trichocereusů na zahradě Milana Kůrky

Podmínkou pěstování kaktusů pod širým nebem je dobře zvolený vegetační substrát a vhodná vegetační nádoba s dobrou drenáží. Obecně platí, že substrát by měl být velmi propustný, dobře vysychavý spíše hrubozrnný, aby se v něm dlouho nedržela vlhkost a vegetační nádoba spíše menší a mělčí s dostatečnou hrubozrnnou drenáží na dně a popřípadě i kolem krčku.

Rizikem pro pěstování kaktusů bez přístřešku je větší náchylnost k houbovým onemocněním. Největším problémem je infekce rostlin z odkvetlých květů nebo dozrávajících plodů (především u trichocereusů). Je proto dobré tyto zbytky květů a plodů včas odstraňovat.

Osvědčilo se mi vystrčit dočasně na déšť některé živořící seschlé rostliny na spravení. Dokonce se mi pěkně napumpoval jeden velký ariák. Nelze však tyto méně otužilé kaktusy nechávat venku od jara do podzimu, ale spíše jen přes léto.

Na konci léta nebo na podzim je potřeba volně pěstované rostliny včas přemístit pod přístřešek nebo zakrýt, aby vegetační nádoby stačily do stěhování alespoň částečně vyschnout. Při stěhování též oceníme snížení hmotnosti vyschlého květináče. Trsovité trichocereusy bývají dost rozměrné rostliny a stěhování těžkých vodou nasáklých květinůk je velká práce. To by určitě potvrdil Milan Kůrka, který je velkým milovníkem těchto rostlin. My kamarádi, mu dvakrát do roka pomáháme se stěhováním, na jaře ze zimoviště ve sklepě na venkovní stanoviště na skalku před domem a na podzim zpět a víme, co to obnáší.

Volná kultura též částečně vyřeší problém s místem na krytém stanovišti. Komu se již některé větší rostliny nevejdou do skleníku, může je vystrčit ven. Trvá nějakou dobu, než si zchoulostivělé rostliny přivyknou na drsnější klima. Zpravidla 1-2 vegetační sezóny pomaleji rostou, nebo na nějakou dobu úplně zastaví růst. Pak se však odmění hustším novým otněním, kompaktnějším vzhledem a nižším vzrůstem. Lze též kombinovat pěstování kaktusů ve skleníku s částečným „letněním“, kdy v období s nižšími srážkami umístíme rostliny na vzduch. Pozor však na popálení pokožky. Rostliny, které nejsou zvyklé na přímé sluneční paprsky, se mohou zle poškodit. Je proto dobré rostliny pomalu otužovat a přivykat například umístěním do stínu pod stromy nebo do stínu skleníků a přístřešků. Též je možné pokrýt kaktusy epifytickými rostlinami, například tilandsiemi.

Umísťování kaktusů pod širé nebe nelze u nás ve střední Evropě považovat za hlavní metodu pěstování, ale jako doplňková z důvodu nedostatku místa, ale i pro zvýšení estetické úpravy zahrady a okolí skleníků je velmi vhodná.

Viděl jsem nádherné prosperující kolekce kaktusů všech možných rodů pod širým nebem v jižní Evropě, například v Itálii, ale o tom se nám může jen snít.

Petr Kuták

Príspevek Petra Kutáka je názornou ukázkou, jak se mohou zkušenosti s pěstováním pod širým nebem lišit podle umístění sbírky. Jeho sbírka je uprostřed města, daleko od ovocných zahrad.

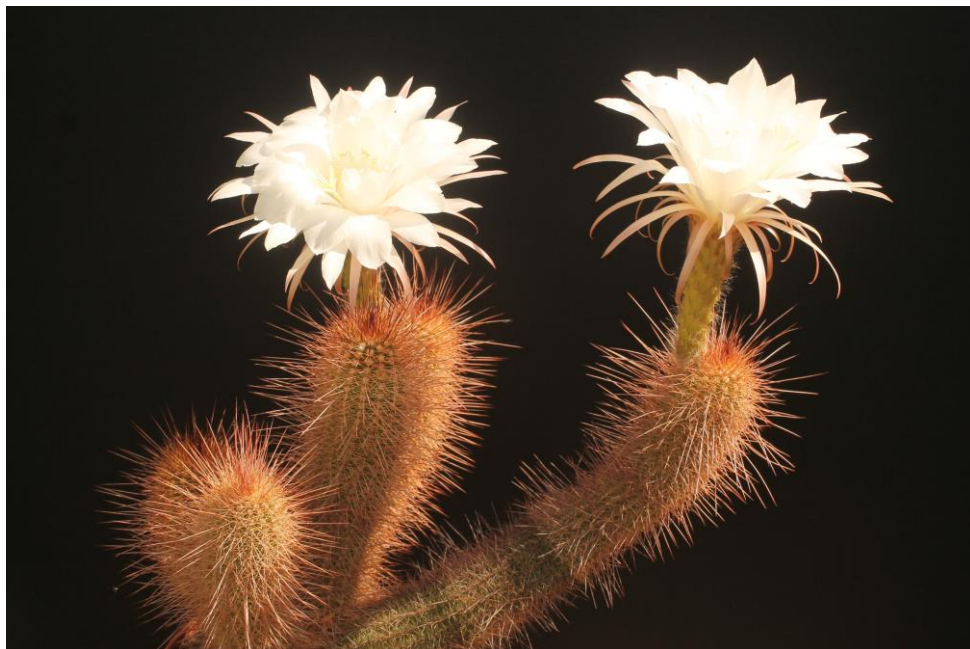
Moje je v zahradě s přerostlými ovocnými stromy, které jsou bohatým zdrojem moniliozy. Proto můj sortiment kaktusů pěstovatelných pod širákem je daleko užší než Petrův. Respektive zhruba do konce května mohu nechat pod širákem cokoli, ale později už začne monilióza řídit na ovoci a za vlhka její spóry vyklíčí i na kaktusech a otevřenými průduchy do nich vniknou. Takové kaktusy hnijí od vrcholu a hniloba postupuje velice rychle směrem ke kořenům. Jen někdy se napadený kaktus povede zachránit amputací napadené části a nikdy se mi to nepovedlo, pokud byl takový kaktus nadále ponechán v dosahu deště.

U Kůrků se dají venku pěstovat jen některé kaktusy, které nemají prohloubené temeno, kde by se mohla držet při dešti voda. Jsou to již Petrem zmíněné trichocereusy, dále Chamaecereus a jeho hybridy, oreocereusy a eulychnie. Z kulovitých kaktusů mi bez krytu už několik let dobře rostou uruguayská gymnokalycia a dále *Gymnocalycium monvillei* a *Gymnocalycium mostii* z Cordoby. Ze sukulentů mi venku dobře rostly echeverie, pachyphyta a *Euphorbia gorgonis* a *Euphorbia*

globosa. Rostlině *Euphorbia stellata* po několika letech dobrého růstu začaly hnit nové větve a stěží jsem ji zachránil amputací napadených částí a přenesením do skleníku. Sortiment zavražděných ponecháním na dešti přes léto je daleko širší a zbytečně by zvětšoval rozsah tohoto článku.

Všeobecně se traduje, že kaktusy pěstované venku vytrůjí lépe a tvoří delší a silnější trny než ty rostoucí ve skleníku. Dle mých zkušeností hustě otrněné *Trichocereus*, ale třeba také *Lobivia*, tvoří mnohem lepší otrnění, když jsou vystaveny velkým změnám teplot a pěstování pod širým nebem na to nemá vliv. Nejlepší otrnění měly moje *Lobivia* na jižním balkoně, který se sluncem silně rozpaloval a moje *Trichocereus strigosus* po přenesení do foliovníku tvoří dvakrát tak dlouhé trny, než jsou ty, co narostly pod širákem.

Milan Kůrka

Trichocereus strigosus, na nejdělsím stonku je vidět změna délky trnů po přenesení do foliovníku

---

Tento zpravodaj vydává pro své členy Klub kaktusářů Plzeň, z. s., Žižkova 1663/45, 30100 Plzeň, IČ: 01798472, bankovní spojení: 2701158336/2010, klubové internetové stránky: kkplzen.eu, náklad: 150 výtisků. Veškeré náměty, podněty, připomínky můžete sdělit každému členu výboru, e-mail: vybor@kkplzen.eu, články a fotografie zasílejte na e-mail: Laabus@seznam.cz
Zpravodaj č. 4/2022 vyjde 8. 9. 2022

Bezplatné

